

Миколаївська філія Київського національного університету культури і мистецтв

КАФЕДРА МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

Силабус навчальної дисципліни

Назва дисципліни: Інструментознавство

Рівень вищої освіти: перший /бакалаврський/ рівень

Галузь знань: 02 Культура і мистецтво

Спеціальність: 025 Музичне мистецтво

Назва освітньо-професійної програми: Інструментально-оркестрове мистецтво

Сторінка курсу в Moodle: <https://moodle.mfknukim.mk.ua/course/view.php?id=803>

Рік навчання: II Семестр: III, IV

Викладач: Сологуб В. Д. (практичні, підсумковий контроль)

Опис навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Інструментознавство» є вибірковою освітньою компонентою навчального плану як вибіркова складова, що дає можливість створити індивідуальну освітню траєкторію.

Після вибору ця дисципліна стає для студента обов'язковою та спрямована на засвоєння необхідного науково-теоретичного матеріалу з фаху для роботи з інструментальними колективами, володіння програмним обсягом загально-педагогічних знань.

Мета: вивчення походження, розвитку, конструкцій, класифікацій, акустичні, музично-виражальні можливості та інші відомості щодо різноманітних музичних інструментів, технологію їх виготовлення і реставрації, використання, відображення в літературі та образотворчому мистецтві в зв'язку з історичним розвитком музичної культури, інструментарій оркестрів різних складів.

Завдання курсу: це розгляд музичних інструментів за європейською систематикою: період античної культури, зародження і розвиток музичних інструментів у творчих оркестрових колективах та інструменти української традиційної і сучасної музичних культур

Предметом дисципліни є вивчення навчальної дисципліни є засвоєння теоретичних основ знань технічних і акустичних характеристик музичних інструментів.

Обсяг навчальної дисципліни

Кількість кредитів	Загальна кількість годин	Аудиторних годин	Самостійної роботи студента	Вид підсумкового контролю
3	90	42	48	Залік (3,4 семестр)

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми, опис теми, завдання для самостійної роботи	К-сть годин	Вид навчальної діяльності	Форми і методи навчання	Оцінка (бали)
<p><i>Тема 1.1. Вступ. Мета та завдання курсу. Зародження та еволюція музичних інструментів.</i></p> <p>Значення дисципліни «Інструментознавство» для майбутніх фахівців напряму «музичне мистецтво».</p> <p>Витоки інструменталізму та критерії його комплексного дослідження. Фізична, біологічна та корпоромузика. Етапи становлення homo sapiens та розвиток музичного інструментарію з його характерними ознаками. Перші інструментальні награвання. Музичні інструменти сигнальної трудової та побутової музики.</p> <p>Еволюція інструменталізму, розвиток його стилістики. Зв'язок інструментальної музики з синкретизмом найдавнішого мистецтва. Старці та їх сфера музикування.</p> <p>Музичний інструменталізм різних історичних епох, культурних та соціальних процесів – жива пам'ятка людства.</p>	4	практичне	визначення методів дослідження музичних інструментів; орієнтування у місцезнаходженні музичних інструментів античної культури, оркестрових колективів та традиційних українських музичних інструментів в європейській систематиці; характеристика сучасного стану народно-інструментальної музичної культури	100
	6	самостійна	Самостійна робота навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування, вирішення завдань	100
<p><i>Тема 1.2. Історія класифікацій музичних інструментів.</i></p> <p>Класифікація і систематика музичних інструментів як</p>	4	практичне	визначення методів дослідження музичних	100

<p>відображення емпіричного досвіду, рівня раціонального мислення, завершена картина уявлень про певні явища, певний час, поштовх до нових досліджень. Історія систематик та класифікацій музичних інструментів.</p> <p>Існуючі типи класифікацій за певними ознаками. Структурні та функціональні класифікації. Класифікації М. Глінки, М. Римського-Корсакова, Г. Берліоза, Ф. Геварта, А. Шеффнера, Г. Дрегера.</p>			інструментів; орієнтування у місцезнаходженні музичних інструментів античної культури, оркестрових колективів та традиційних українських музичних інструментів в європейській систематиці; характеристика сучасного стану народно-інструментальної музичної культури	
	5	самостійна	Самостійна робота з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування, вирішення завдань	100
<p><i>Тема 1.3. Світова систематика музичних інструментів.</i></p> <p>Універсальна класифікація Віктора Маййона, Ф. Геварта. Універсальна систематика музичних інструментів Еріха фон Горнбостеля та Курта Закса, Г. Дрегера тощо. Чотири групи універсальної систематики за джерелом звуковидобування. Індксація.</p> <p>Поділ груп на підгрупи: ідіофони та мембранофони – за способом звуковидобування, за певною висотою та без визначеної висотності; хордофони – за конструктивними особливостями, за способом звуковидобування; аерофони - за джерелом звуку.</p>	6	практичне	визначення методів дослідження музичних інструментів; орієнтування у місцезнаходженні музичних інструментів античної культури, оркестрових колективів та традиційних українських музичних інструментів в європейській систематиці; характеристика сучасного стану	100

			народно-інструментальної музичної культури	
	4	самостійна	Самостійна робота з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування, вирішення завдань	100
<p><i>Тема 1.4. Системно-етнофонічний метод в органології.</i></p> <p>Етнографічний та мистецтвознавчий напрями в органології. Системно-етнофонічний метод в органології та його складові: історико-морфологічний метод (матеріалістичний підхід), музично-стилістичний (дослідження музичного інструменту під час звучання) та структурно-типологічний (розгляд музичного інструменту як елемента матеріальної та духовної культури: морфологічні музично-стильові, локальні та соціальні особливості музичного інструменту, аналіз функціонування, традиційної термінології, символіки форми, матеріалу, тембру, виконавства).</p>	4	практичне	визначення методів дослідження музичних інструментів; орієнтування у місцезнаходженні музичних інструментів античної культури, оркестрових колективів та традиційних українських музичних інструментів в європейській систематиці; характеристика сучасного стану народно-інструментальної музичної культури	100
	4	самостійна	Самостійна робота з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування, вирішення завдань	100
<p><i>Тема 1.5. Антична культура. Музична культура Давньої Греції та Давнього Риму.</i></p>	2	практичне	визначення методів дослідження	100

<p>Поняття терміну «античний». Значення та роль античної музичної культури. Музика Давньої Греції. Музика Давнього Риму. Типи музичних інструментів та їх зображення в пам'ятках культури. Музична культура Давньої Греції. Греки - стародавні носії музичної культури. Зародження нових жанрів. Діяльність рапсодів. Розквіт хорової лірики. Інструментальний супровід. Органічне поєднання музики, слова, жести. Домінуюча роль ритму. Ладові системи. Музичні інструменти.</p> <p>Музична культура Давнього Риму. Вплив грецької музики. Спів у супроводі музичних інструментів. Інструментальні ансамблі. Удосконалення оркестру новими музичними інструментами.</p> <p>Введення оркестрової музики до римського театру. Музика в Римі - обов'язкова приналежність культових церемоній і громадських заходів.</p> <p>Музична культура Єгипту. Зародження хейрономії. Музичні інструменти. Склад першого ансамблю. Зародження органу.</p> <p>Музична культура Сирії. Літературні джерела та зразки образотворчого мистецтва культур інших народів. Музичні інструменти. Музична культура Палестини. Храмова музика та музичні інструменти.</p>			<p>музичних інструментів; орієнтування у місцезнаходженні музичних інструментів античної культури, оркестрових колективів та традиційних українських музичних інструментів в європейській систематиці; характеристика сучасного стану народно-інструментальної музичної культури</p>	
	6	самостійна	Самостійна робота з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування, вирішення завдань	100
	45		Всього: 100*0,25	25
Вид підсумкового контролю:	Залік	Форма контролю	Практичне завдання	75
			Загальний підсумок	100
<p><i>Тема 2.1. Класифікація музичних інструментальних колективів.</i></p> <p>В академічній музиці музичні колективи розрізняють як за кількістю виконавців, так і залежно від їх інструменту.</p> <p>Колективи академічної музики: . симфонічний оркестр; камерний, струнний та оркестр старовинної музики; духовий оркестр;</p>	2	практичне	визначення методів дослідження музичних інструментів; орієнтування у місцезнаходженні музичних інструментів античної	100

<p>естрадний оркестр. Різновиди музично-інструментальних колективів. Ансамблеві колективи: однорідні та мішані дуети, тріо, квартети, квінтети, секстети, унісопи, ансамблі різноманітних напрямів і жанрів. Ансамблеві та оркестрові інструменти як виразники темброво-динамічного фактору оркестрової палітри.</p>			культури, оркестрових колективів та традиційних українських музичних інструментів в європейській систематиці; характеристика сучасного стану народно-інструментальної музичної культури	
	4	самостійна	Самостійна робота з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування, вирішення завдань	100
<p><i>Тема 2.2. Симфонічний оркестр: його різновиди та інструментарій.</i> Великий симфонічний оркестр та його різновиди. Конструктивні особливості та художньо-виражальні можливості інструментів симфонічного оркестру. Струнно-смичкова група – основна складова симфонічного оркестру. Конструктивні особливості, стрій, діапазон (робочий та оркестровий), технічні та художньо-виражальні можливості, основні штрихи та специфічні виконавські прийоми музичних інструментів струнно-смичкової групи. Ключі. Сурдина. Група дерев'яних музичних інструментів. Флейта та її різновиди. Гобой. Англійський ріжок. Кларнет та його різновиди. Фагот та його різновиди. Конструктивні особливості. Художньо-виражальні можливості. Група мідних інструментів. Валторна. Труба. Тромбон. Туба. Загальна характеристика: конструктивні особливості, стрій,</p>	4	практичне	визначення методів дослідження музичних інструментів; орієнтування у місцезнаходженні музичних інструментів античної культури, оркестрових колективів та традиційних українських музичних інструментів в європейській систематиці; характеристика сучасного стану народно-інструментальної музичної культури	100
	2	самостійна	Самостійна робота з	100

<p>діапазон, реєстри, художньо-виражальні можливості. Арфа. Конструктивні особливості. Роль педалей. Налаштування. Художньо-виражальні можливості. Фортепіано. Челеста. Група ударних інструментів в симфонічному оркестрі. Інструменти з визначеною та без визначеної звуковисотності. Фрагментальні музичні інструменти симфонічного оркестру.</p>			<p>навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування, вирішення завдань</p>	
<p><i>Тема 2.3. Камерний, струнний та оркестр старовинної музики. Їх різновиди та інструментарій.</i> Багатогранність визначень камерного оркестру: інструментальний колектив невеликого складу, який виконує камерну музику; невеликий інструментальний колектив, ядром якого є ансамбль виконавців на струнних інструментах (6-8 скрипок, 2, 3 альти, 2, 3 віолончелі, контрабас), до складу якого нерідко входить клавесин, деякі дерев'яні духові. Струнний оркестр як однорідний інструментальний колектив, який складається з одних смичкових інструментів. Включає 5 партій: перші та другі скрипки, альти, віолончелі, контрабас. Музичні інструменти Європи, які складають основу оркестрів (ансамблів) старовинних музичних інструментів та старовинної музики: архічембало, віола д'амур, віола да гамба, віуелла, лютня, архілютня, теорба, органіструм, фідель.</p>	2	практичне	<p>визначення методів дослідження музичних інструментів; орієнтування у місцезнаходженні музичних інструментів античної культури, оркестрових колективів та традиційних українських музичних інструментів в європейській систематиці; характеристика сучасного стану народно-інструментальної музичної культури</p>	100
	4	самостійна	<p>Самостійна робота з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування, вирішення завдань</p>	100
<p><i>Тема 2.4. Духовий оркестр: його різновиди та інструментарій.</i> Види духових оркестрів за інструментальним складом та</p>	2	практичне	<p>визначення методів дослідження музичних</p>	100

<p>чисельністю. Великий духовий оркестр. Інструментальні групи духового оркестру та їх характеристика</p> <p>Малий однорідний духовий оркестр та його інструментальні групи. Конструктивні особливості. Стрій, діапазон. Художньо-виражальні можливості.</p> <p>Духовий мішаний оркестр. Особливості звучання інструментів в оркестрі. Стрій, діапазон. Художньо-виражальні можливості.</p>			інструментів; орієнтування у місцезнаходженні музичних інструментів античної культури, оркестрових колективів та традиційних українських музичних інструментів в європейській систематиці; характеристика сучасного стану народно-інструментальної музичної культури	
	2	самостійна	Самостійна робота з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування, вирішення завдань	100
<p><i>Тема 2.5. Естрадний оркестр: його різновиди та інструментарій.</i></p> <p>Естрадний оркестр та його музичні інструменти. Конструктивні особливості та художньо-виражальні можливості інструментів естрадного оркестру.</p> <p>Естрадно-симфонічний оркестр та його музичні інструменти. Конструктивні особливості та художньо-виражальні можливості інструментів естрадно-симфонічного оркестру.</p> <p>Зародження джазу. Вплив джазу на розвиток інструментально-оркестрового мистецтва.</p> <p>Зародження та розвиток джазових оркестрів. Симфо-джазовий оркестр та його художньо-виражальні та технічні можливості.</p> <p>Зародження біг-бенду.</p>	2	практичне	визначення методів дослідження музичних інструментів; орієнтування у місцезнаходженні музичних інструментів античної культури, оркестрових колективів та традиційних українських музичних інструментів в європейській систематиці; характеристика сучасного стану	100

<p>Характеристика інструментального складу та конструктивні особливості груп музичних інструментів . Репертуар. Відомі біг-бенди та їх керівники.</p> <p>Найхарактерніші елементи естрадних, естрадно-симфонічних, симфо-джазових, джазових оркестрів. Диксиленд</p> <p>характеристика інструментального складу, особливості та художньо-виражальні можливості.</p>	2	самостійна	народно-інструментальної музичної культури	100
	<p><i>Тема 3.1. Історія класифікацій українських музичних інструментів.</i></p> <p>Історія дослідження українських музичних інструментів. Відповідність класифікацій українських авторів європейським систематикам.</p> <p>Класифікація Г. Хоткевича – за систематикою В. Маїйона.</p> <p>Класифікація М. Лисенка і А. Гуменюка – за систематикою Ф. Геварта (струнні, духові, ударні).</p> <p>Класифікація К. Квітки – за функціональними ознаками в історичній послідовності.</p>	3	практичне	визначення методів дослідження музичних інструментів; орієнтування у місцезнаходженні музичних інструментів античної культури, оркестрових колективів та традиційних українських музичних інструментів в європейській систематиці; характеристика сучасного стану народно-інструментальної музичної культури
	2	самостійна	Самостійна робота з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування, вирішення завдань	100

<p><i>Тема 3.2. Українські музичні інструменти в європейській систематиці.</i></p> <p>Основні групи українських музичних інструментів за джерелом звуку: ідіофони, мембранофони, хордофони і аерофони. Підгрупи інструментів за способом звуковидобування.</p> <p>1. Група ідіофонів: ударні, щипкові, фрикційні.</p> <p>2. Група мембранофонів: ударні, фрикційні, мірлітони.</p> <p>3. Групи хордофонів: а) простих – ударні та щипкові; б) складених – щипкові та фрикційні. Підгрупи за структурним критерієм: хордофони – прості та складені.</p> <p>4. Група аерофонів: вільні; флейти - поздовжні (свисткові, відкриті, багатоцвкові), поперечні, глобулярна флейта; шалмеї (з проскакуючою тростиною та вібруючою); труби.</p> <p>Невідповідність деяких українських музичних інструментів групи аерофонів класифікації Еріха фон Горнбостеля та Курта Закса.</p>	3	практичне	визначення методів дослідження музичних інструментів; орієнтування у місцезнаходженні музичних інструментів античної культури, оркестрових колективів та традиційних українських музичних інструментів в європейській систематиці; характеристика сучасного стану народно-інструментальної музичної культури	100
	2	самостійна	Самостійна робота з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування, вирішення завдань	100
<p><i>Тема 3.3. Регіональні особливості традиційних музичних інструментів сільського побуту та вторинного виконавства.</i></p> <p>Музичні інструменти груп ідіофонів та мембранофонів</p> <p>Інструменти підгруп в ідіофонах та мембранофонах</p> <p>Ідіофони. Мембранофони. Джерело звуку.</p> <p>Підгрупи за способом звуковидобування:</p> <p>а) ударні (з певною висотою та без визначеної висоти) – ударні музичні інструменти, звукові знаряддя народного побуту та дитячі іграшки (ідіофони);</p>	2	практичне	визначення методів дослідження музичних інструментів; орієнтування у місцезнаходженні музичних інструментів античної культури, оркестрових колективів та традиційних українських музичних інструментів в	100

<p>тулумбаси, бубони, бухало (мембранофони); б) щипкові – дримба (ідіофон); щипковий барабан (мембранофон, в Україні відсутній); в) фрикційні – металеві, дерев'яні пластини, судини, черепаховий панцир (ідіофони); бугай, бербениця (мембранофони); г) мірлітони – очеретина, гребінь з цигарковим папером (мембранофон). Загальна характеристика Конструктивні особливості та художньо-виражальні можливості. Використання ідіофонів та мембранофонів у сольній та ансамблевій етнографічно-сценічній виконавській практиці. Репертуар. Виконавці. Майстри виготовлення традиційних інструментів. Хордофони. Підгрупи хордофонів. Прості хордофони Група хордофонів. Історичні етапи розвитку простих хордофонів. Загальна характеристика. Джерело звуку. Підгрупи хордофонів за конструкцією. Хордофони прості, їх ознаки. Підгрупи хордофонів за способом звуковидобування (ударні, щипкові). Мистецтво цимбалістів в Україні (народна традиція, професійна освіта). Конструктивні особливості. Стрій, діапазон. Основні виконавські прийоми. Художньо-виражальні можливості. Цимбали карпатського регіону. Виконавське мистецтво гри на цитрі (Закарпаття), особливості їх конструкцій. Виконавці. Репертуар. Майстри. Кобзарство в Україні. Кобзарські школи. Види кобз. Конструктивні особливості. Художньо-виражальні можливості. Репертуар. Відродження кобзарських цехів та традиційного кобзарського виконавства на сучасному етапі. Видатні кобзарі (традиційні і сучасні) та їх роль у розвитку української музичної культури. Хордофони складені. Підгрупи складених хордофонів. Історичні</p>	<p>3</p>	<p>самостійна</p>	<p>європейській систематиці; характеристика сучасного стану народно-інструментальної музичної культури</p> <p>Самостійна робота з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування, вирішення завдань</p>	<p>100</p>
--	----------	-------------------	--	------------

<p>етапи розвитку складених хордофонів. Розподіл складених хордофонів за способом звуковидобування – щипкові та фрикційні. Щипкові хордофони. Особливості Конструктивні особливості. Стрій, діапазон. Народна термінологія. Художньо-виражальні можливості. Репертуар. Виконавці. Народні майстри. Складені фрикційні хордофони з смичком та з фрикційним колесом. Репертуар. Відомі народно-інструментальні колективи. Видатні виконавці. Традиційна лірницька культура. Типи та різновиди інструменту. Конструктивні особливості. Художньо-виражальні можливості. Художній репертуар. Видатні лірники. Відродження лірницького виконавства. Майстри. Використання складених фрикційних інструментів у народному побуті та навчальному процесі творчих вузів. Аерофони. Підгрупи аерофонів: вільні, флейти. Аерофони. Джерело звуку. Чотири підгрупи аерофонів. Група вільних аерофонів: витвори природи - листок дерева (бузку, груші), стеблина трави, скорлупиння горіху, тоненька целофанова плівка. Функції вільних аерофонів. Дитячі забавки. Ознаки звуковисотності вільних аерофонів. Використання вільних аерофонів в ансамблевій практиці, етнографічно-сценічних колективах та у музичному народному побуті. Флейти (лабіальні) поздовжні (свисткові). Підгрупи: одноцівкові, двоцівкові та багатоцівкові. Різновиди назв традиційних свисткових одноцівкових та двоцівкових флейт. Флейти поздовжні (відкриті). КО. ХВМ. Жанри використання відкритих флейт. Репертуар. Багатоцівкові інструменти. Різновиди назв. Флейти поперечні. Основна характеристика. Глобулярна флейта. Різновиди назв, Конструктивні особливості строю,</p>				
---	--	--	--	--

<p>звукоряду. Традиційні та сучасні майстри керамічних глобулярних флейт. Ярмаркові забавки. Хроматична удосконалена глобулярна флейта (окарина). Група шалмеїв і труб. Шалмеї (глоттофони). Дві підгрупи шалмеїв: з вібруючим (одинарним та подвійним) і проскакуючим язичками. Дуда в Україні. Історична довідка. Зародження, еволюція, удосконалення. Конструктивні особливості. Способи звуковидобування. Художньо-виражальні можливості. Репертуар. Виконавці. Майстри. Шалмеї з проскакуючим язичком, їх загальна характеристика. Різновиди гармонік (гармошка, баян, акордеон). Різновиди російських гармонік: тульська, саратовська, касимова, лівенська, череповецька, слецька, московська, рояльна, венка, «хромка» тощо. Діатонічні та хроматичні різновиди гармонік. Група труб. Труби (амбушурні, мундштучні). Чабанські роги, труби, трембіти. Загальна характеристика. Конструктивні особливості. Художньо-виражальні можливості. Репертуар. Виконавці. Майстри. Традиційні способи виготовлення музичних інструментів групи труб. Сільські фольклорні колективи, їх ознаки. Жанрова класифікація традиційної народної інструментальної музики. Характеристика регіональних особливостей використання музичних інструментів, репертуару, стилістики виконавства. Джерела ансамблевого виконавства. Ансамбль «троїсті музики». Функції в ансамблі. Вторинні музично-інструментальні колективи традиційного спрямування. Їх характерні ознаки: регіональне використання локального фольклору, жанрова специфіка музичного матеріалу (музика мисливського, чабанського побутів, календарна, родинна обрядовість, музика для слухання,</p>				
---	--	--	--	--

<p>лірика тощо); стилістика (народні виконавські прийоми, обертони, мікро- альтерація, орнаментика, штрихи, динаміка, аплікатура). Сільські фольклорно-етнографічні колективи. Загальна характеристика. Використання предметів та знарядь народного побуту.</p>				
<p><i>Тема 3.4. Традиційні музичні інструменти та сучасні народно-інструментальні колективи.</i> Використання традиційних музичних інструментів в сучасних народно-інструментальних ансамблях. Використання академічних музичних інструментів. Однорідні інструментальні ансамблі. Мішані склади народно-інструментальних ансамблів. Сучасні молодіжні колективи народно-інструментального спрямування. Репертуар. Стилiстика виконавства. Сучасні народно-інструментальні колективи Києва, України, їх характерні ознаки. Закономірності та особливості використання окремих груп музичних інструментів. Вокально-інструментальні колективи. Професійні та самодіяльні капели та ансамблі бандуристів. Характеристика музичного інструментарію.</p>	2	практичне	визначення методів дослідження музичних інструментів; орієнтування у місцезнаходженні музичних інструментів античної культури, оркестрових колективів та традиційних українських музичних інструментів в європейській систематиці; характеристика сучасного стану народно-інструментальної музичної культури	100
<p>Професійні та самодіяльні оркестри народних інструментів. Різновиди інструментального складу. Регіональні особливості. Роль традиційних музичних інструментів у сучасних самодіяльних та професійних мистецьких колективах та навчальних закладах. Музично-інструментальні колективи в навчальних мистецьких закладах України. Трансформація традиційних музичних інструментів та інструментальної музики в сучасних молодіжних народно-інструментальних колективах.</p>	2	самостійна	Самостійна робота з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування, вирішення завдань	100

	45		Всього:100*0,25	25
Вид підсумкового контролю:	Залік	Форма контролю	Практичне завдання	75
			Загальний підсумок	100

Технічне і програмне забезпечення

Ноутбук, персональний комп'ютер, мобільний пристрій (телефон, планшет) з підключенням до Інтернет для комунікації та опитувань; виконання домашніх завдань; виконання завдань самостійної роботи; проходження тестування (поточний, рубіжний, підсумковий контроль).

Програмне забезпечення Microsoft Word, Microsoft Power Point, Sibelius, Sound Forge PRO, FL Studio, Finale 2014.5 для роботи з освітнім контентом дисципліни та виконання передбачених видів освітньої діяльності.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Брояко Н. Б. Теорія і практика бандурного виконавства : навч. посібник / Н. Б. Брояко. – Київ : Ліра-К, 2017. – 196 с.
2. Велиахметова А. Н. Практические основы хорового дирижирования. Практические основы чтения хоровых партитур : конспект лекций / А. Н. Велиахметова. – Казань : КФУ, 2014. – 161 с.
3. Давидов М. А. Виконавське музикознавство : енциклопедичний довідник / М. А. Давидов. – Київ : НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2010. – 400 с.
4. Давидов М. А. Історія виконавства на народних інструментах. (Українська академічна школа) : підручник / М. А. Давидов ; М-во культури і туризму України [та ін.]. – 2-е вид. допов. випр. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2010. – 592 с.
5. Єсіпок В. Кобзарські та бандурні практики : навч. посібник / Володимир Єсіпок. – Київ, 2017. – 128 с.
6. Іваниш А. А. Аранжування та перекладення для капели бандуристів : навч. практикум Вип. 1 / А. А. Іваниш ; МОН України [та ін.]. – Київ : Ліра К, 2017. – 164 с.
7. Казачков С. А. От урока к концерту / С. А. Казачков. – Казань : Казанский университет, 1999. – 343 с.
8. Ковач Ю. Інструментування для духового та естрадного оркестрів / Ю. Ковач. – Харків, 2007. – 97 с.
9. Купцова-Величко М. Ф. Світові музичні інструменти в художній культурі України : навч. посібник / М. Ф. Купцова-Величко ; КНУКіМ. – Київ : КНУКіМ, 2015. – 185 с.

10. Кучерук В. Ф. Грає оркестр українських народних інструментів : навч. метод. посібник / В. Ф. Кучерук ; ВДУ імені Лесі Українки. – Луцьк, 2015. – 258 с.
11. Кучерук В. Ф. Оркестровий клас : навч. посібник / В. Ф. Кучерук, Н. П. Кучерук, О. М. Олексюк ; ВДУ імені Лесі Українки. – Луцьк, 2010. – 30 с.
12. Кучерук Н. П. Інструментальні ансамблі для ладкової кобзи у супроводі бандури, ансамблю бандур : навч.-метод. посібник / Н. П. Кучерук, М. П. Сточанська. – Луцьк, 2005. – 141 с.
13. Лебедев В. К. Використання народних музичних інструментів у загальноосвітній школі : навч.-метод. посібник / В. К. Лебедев. – Вінниця : Нова книга, 2014. – 112 с.
14. Левин С. Духовые инструменты в истории музыкальной культуры / С. Левин. – Москва, 2013. – 262 с.
15. Михайленко Н. П. Методика преподавания игры на шестиструнной гитаре / Н. П. Михайленко ; М-во культуры и искусств Украины [и др.]. – Киев : Книга, 2003. – 248 с.
16. Олексюк О. М. Методика викладання гри на народних інструментах : навч. посібник / О. М. Олексюк ; М-во культури і мистецтв України, КНУКіМ. – Київ : ДАККіМ, 2004. – 135 с.
17. Пістунова Т. В. Українська інструментальна музика. Музично-текстологічний аналіз : навч. посібник / Т. В. Пістунова ; М-во освіти і науки України, М-во культури України, Київ. нац. ун-т культури і мистецтв. – Київ : Вид-во Ліра-К, 2017. – 132 с.
18. Поляков О. И. Язык дирижирования / О. И. Поляков. – Київ : Музична Україна, 2007. – 95 с.
19. Римский-Корсаков Н. Основы оркестровки / Н. Римский-Корсаков. – Москва, 2009. – 397 с.
20. Роговська Є. В. Оркестр народних інструментів : навч.-метод. посібник / Є. В. Роговська, В. В. Рутецький ; М-во освіти і науки України [та ін.]. – Житомир, 2014. – 220 с.
21. Романовський В. І. Інструментознавство для духового оркестру : навч. посіб. / В. І. Романовський ; М-во культури України, Нац. акад. керів. кадрів культури і мистецтв. – Київ : НААККіМ, 2015. – 135 с.
22. Сідлецька Т. І. Практична культурологія. Історія народно-оркестрового виконавства України : навч. посібник Ч. 1. / Т. І. Сідлецька ; М-во освіти науки, молоді та спорту України [та ін.]. – Вінниця : ВНТУ, 2011. – 122 с.
23. Сінельников І. Г. Методика роботи з фольклорним колективом : навч. посібник / І. Г. Сінельников ; М-во освіти і науки України, М-во культури України, Київ. нац. ун-т культури і мистецтв. – Київ : Вид-во Ліра-К, 2017. – 236 с.
24. Сточанська М. П. Вокальні ансамблі у супроводі бандур. (перекладення, аранжування, обробка) : навч.-метод. посібник / М. П. Сточанська ; ВДУ ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2015. – 272 с.
25. Сточанська М. П. З Різдом Христовим віншуємо щиро! Збірник ансамблевих партитур (обробка) творів із репертуару тріо бандуристок

- «Дивоструни» / М. П. Сточанська ; ВДУ ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2011. – 255 с.
26. Сточанська М. П. Земле, моя земле, я люблю тебе (ансамбль бандуристів) : навч.-репертуарний посібник / М. П. Сточанська ; ВДУ ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2019. – 264 с.
 27. Сточанська М. П. Лесі Українці: Збірник ансамблевих партитур (перекладення, аранжування, обробка) творів із репертуару тріо бандуристок «Дивоструни» / М. П. Сточанська ; ВДУ ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2011. – 132 с.
 28. Сточанська М. П. Пахнуть роси тишею: Збірник ансамблевих партитур (аранжування, обробка) творів із репертуару тріо бандуристок «Дивоструни» / М. П. Сточанська ; ВДУ ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2011. – 158 с.
 29. Хащеватська С. С. Інструментознавство : підручник / С. С. Хащеватська. – Вінниця : Нова книга, 2018. – 256 с.
 30. Хоткевич Г. Музичні інструменти українського народу / Г. Хоткевич. – Харків, 2018. – 512 с.
 31. Черкаський, Л. М. Українські народні музичні інструменти / Л. М. Черкаський. – Київ : Техніка, 2003. – 264 с.
 32. Чулаки М. Инструменты симфонического оркестра / М. Чулаки. – Москва, 2007. – 192 с.
 33. Юрченко М. С. Вокальний ансамбль : практикум / М. С. Юрченко, О. І. Дондик ; М-во освіти і науки України, М-во культури України, Київ. нац. ун-т культури і мистецтв. – Київ : КНУКіМ, 2017. – 293 с.
 34. Яремко Б. І. Етноінструментознавство : навч. посібник / Б. І. Яремко. – Рівне, 2013. – 187 с.
 35. Яремко Б. І. Народні музичні інструменти / Б. І. Яремко // Гуцульщина: Історико-етнографічне дослідження – Київ, 2017. – 565 с.

Допоміжна

1. Андрійчук П. О. Використання народних інструментів у сучасній українській музичній культурі / П. О. Андрійчук // Молодий вчений. – 2017. – № 7 (47). – С. 59–62.
2. Берлиоз Г. Большой трактат о современной инструментровке и оркестровке / Г. Берлиоз. – Москва : Музыка, 2009.
3. Блок В. Оркестр русских народных инструментов / В. Блок. – Москва : Музыка, 2006.
4. Богоніс П. Л. Деякі аспекти методики навчання гри на музичному інструменті / П. Л. Богоніс // Народна художня творчість у соціокультурному просторі України: історія та сьогодення (до 25-річчя Незалежності України) : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., Київ 22–23 лют. 2016 р. – Київ, 2016. – С. 26–29.
5. Вертков К. А. Русские народные музыкальные инструменты. – Москва : Музыка, 2002.

6. Гаранян Г. А. Основы эстрадной и джазовой аранжировки / Г. А. Гаранян – Москва : Музыка, 2010. – 256 с.
7. Гусак Р. Д. Традиційні музичні інструменти у вторинних формах збереження фольклору / Р. Д. Гусак // Музичне мистецтво : збірка наук. статей. – Донецьк, 2006. – Вип. 6. – С. 113 – 124.
8. Иванов-Радкевич А. Пособие для начинающих дирижеров / А. Иванов-Радкевич. – Москва, Музыка, 2009.
9. Ільченко О. Методичні рекомендації роботи з самодіяльним оркестром народних інструментів / О. Ільченко. – Київ, 2006.
10. Кушнир Н. Советы руководителям самодеятельных оркестров народных инструментов в работе с оркестром в первый год обучения / Н. Кушнир. – Москва : Музыка, 2009.
11. Несмашна Л. Ю. Бандурне мистецтво в умовах глобалізації сучасного культуропростору / Л. Ю. Несмашна, С. С. Сабрі, Н. А. Чабаненко // Молодий вчений. – 2017. – № 10 (50). – С. 305–308.
12. Романовський В. І. Виконавство на духових інструментах в сучасних умовах / В. І. Романовський // Молодий вчений. – 2017. – № 11 (51). – С. 644–648.
13. Романовський В. І. Чистота інтонації під час гри на духових інструментах студентів-музикантів у вищих мистецьких навчальних закладах / В. І. Романовський // Молодий вчений. – 2017. – № 11 (51). – С. 641–644.
14. Самолюк В. М. Баян в контексті музичної культури ХХ століття / В. М. Самолюк, О. В. Лузан // Молодий вчений. – 2017. – № 10 (50). – С. 331–335.
15. Самолюк В. М. Баян та акордеон в радянській естрадно-джазовій музиці першої половини ХХ століття / В. М. Самолюк, О. В. Лузан, О. М. Липчук // Молодий вчений. – 2017. – № 11 (51). – С. 648–651.
16. Струни вічності : нотна збірка бандуриста / упоряд. В. М. Єсіпок. – Київ : Вид-во Ліра-К, 2019. – 112 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Історія становлення та перспективи розвитку духової музики в контексті національної культури України та зарубіжжя [Електронний ресурс] : зб. наук. праць. Вип. 8. – Режим доступу : http://rshu.edu.ua/files/isprdm/isprdm_2016.pdf. – Назва з екрана.
2. Роговська Є. В. Оркестр народних інструментів [Електронний ресурс] : навч.-метод. посібник / Є. В. Роговська, В. В. Рутецький. – Режим доступу : <https://www.twirpx.com/file/2325225/>. – Назва з екрана.
3. Хай М. Музично-інструментальна культура українців (фольклорна традиція) [Електронний ресурс] / М. Хай. – Режим доступу : <https://www.twirpx.com/file/824072/>. – Назва з екрана.
4. Хащеватська С. С. Інструментознавство : підручник [Електронний ресурс] : підручник / С. С. Хащеватська. – Режим доступу :

https://www.studmed.ru/haschevatska-s-nstrumentoznavstvo_ccfe7faa01d.html.

– Назва з екрана.

5. Черкаський Л. Музичні інструменти українського народу [Електронний ресурс] / Л. Черкаський. – Режим доступу : <https://bookbox.ua/books/book/5644689233761>. – Назва з екрана.

Політика вивчення навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Інструментознавство» передбачає роботу в колективі.

Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин навчання може відбуватись в дистанційному (он-лайн) режимі за погодженням із керівником курсу, з презентуванням виконаних завдань під час консультації викладача.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.

Ліквідація заборгованості відбувається протягом 1 тижня після встановленого терміну. Завдання, які не виконані у встановлений термін, оцінюються викладачем в межах 50% звичайної оцінки.

Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні Інтернет ресурсів та інших джерел інформації студент повинен вказати джерело, використане під час виконання завдання.

Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 30%.

У разі виявлення факту плагіату студент отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати завдання.

Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Система оцінювання та вимоги

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	ВИД КОНТРОЛЮ	БАЛИ
	присутність на заняттях (при пропусках занять з поважних причин допускається відпрацювання пройденого матеріалу)	за присутність на заняттях максимальна оцінка складає не більше 30% від 25 балів (7,5 балів)
	активність студента під час аудиторних занять (ведення конспекту, опрацювання літератури з навчальної дисципліни, обговорення питань винесених на самостійне опрацювання, участь у експрес-опитуванні, тестування, усне опитування, надання характеристики музичним інструментам)	за активність студента під час аудиторних занять максимальна оцінка складає не більше 30% від 25 балів (7,5 балів)
РУБІЖНИЙ КОНТРОЛЬ	Контрольна робота 1	максимальна оцінка складає не більше 20% від 25 балів (5 балів)
	Контрольна робота 2	максимальна оцінка складає не більше 20% від 25 балів (5 балів)
	Всього:	25 балів
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	Залік, залік	75 балів
	Загальна оцінка:	100 балів

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для іспиту, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
84–89	B	добре	
74–83	C		
66–73	D		
61–65	E	задовільно	
21–60	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	незадовільно з можливістю повторного складання
0–20	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Розробник силябусу
навчальної дисципліни

Сологуб В.Д.

Завідувач кафедри

Піхтар О.А.

Силябус затверджено
на засіданні кафедри
музичного мистецтва
від 25 травня 2020 року,
протокол №.13